

2020

SANSKRIT

(General)

Paper : 6.2

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following questions : 1×10=10

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়াঁ :

(a) Which type of Prose-kāvya is the *Kādambari* of Bāṇabhaṭṭa?

বাণভট্টৰ 'কাদম্বৰী' কোন প্ৰকাৰৰ গদ্যকাব্য ?

(b) What is the principal sentiment of *Kādambari*?

'কাদম্বৰী'ৰ মুখ্য বস কি ?

(c) Mention a characteristic feature of writing of Bāṇabhaṭṭa.

বাণভট্টৰ লিখনৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(2)

(d) Write the name of a writer of Prose-romance other than Bāṇabhaṭṭa.

বাণভট্টৰ বাহিৰে গদ্যকাব্যৰ আন এজন ৰচকৰ নাম লিখাঁ।

(e) Who was the father of Vāsavadattā in the Prose-kāvya, Vāsavadattā?

'বাসৱদত্তা' নামৰ গদ্যকাব্যত বাসৱদত্তাৰ পিতৃ কোন আছিল ?

(f) Name the horse riding on which Kandarpaketu left the city along with Vāsavadattā.

কন্দৰ্পকেতুৱে বাসৱদত্তাৰ সৈতে যিটো ঘোঁৰাত উঠি নগৰৰ বাহিৰ হৈ গৈছিল সেই ঘোঁৰাটোৰ নাম লিখাঁ।

(g) By whose touch Vāsavadattā got back her life after turning into a stone-image?

পাৰাণ প্ৰতিমা হোৱাৰ পিচত কাৰ স্পৰ্শত বাসৱদত্তাই পুনৰজীৱন লাভ কৰিছিল ?

(h) Who is the Nāyaka of Subandhu's Vāsavadattā?

সুবন্ধুৰ 'বাসৱদত্তা' গ্ৰন্থৰ নায়ক কোন ?

20A/676

(Continued)

(3)

(i) Who was Madhu mentioned in the 3rd Canto of the Kumārasambhavam?

'কুমাৰসম্ভৱম্'ৰ তৃতীয় সৰ্গত উল্লিখিত হোৱা মধু কোন আছিল ?

(j) Who was mentioned as Kusumāyudha?

কুসুমায়ুধ বুলি কাক কোৱা হৈছিল ?

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write Sanskrit meaning for the following two words :

তলৰ শব্দ দুটাৰ সমাৰ্থক সংস্কৃত শব্দ লিখাঁ :

তিমিৰ: ; রत्नाकर:।

(b) Name any two flowers mentioned in the Kumārasambhavam, Canto III.

'কুমাৰসম্ভৱম্'ৰ তৃতীয় সৰ্গত পোৱা যি কোনো দুবিধ ফুলৰ নাম লিখাঁ।

(c) ।

प्रयोजनापेक्षितया प्रमूणां प्रायश्चलं गौरवमाश्रितेषु ॥

Fill in the blanks of the above Śloka.

ওপৰৰ শ্লোকটোৰ খালী ঠাই পূৰণ কৰাঁ।

20A/676

(Turn Over)

(d) Who are the two companions of Kāmadeva?

কামদেৱৰ দুই সঙ্গী কোন কোন আছিল ?

(e) Write another name of Lord Śiva found in your text of the *Kumārasambhavam*. In which pause (Āsana) he was in meditation?

‘কুমাৰসম্ভৱম্’ৰ তোমাৰ পাঠ্যাংশত পোৱা ভগৱান শিৱৰ আন এটি নাম লিখাঁ। ধ্যানৰ সময়ত তেওঁ কি আসন অবলম্বন কৰিছিল ?

3. Explain any one of the following :

5

তলৰ যি কোনো এটাৰ ব্যাখ্যা কৰাঁ :

(a) গুরূপদেশাশ্চ নাম পুরুষাণামখিলমলপ্রধালনমজলং স্নানম্, অনুপজাতপলিতাদিবৈরূপ্যজরং বৃদ্ধত্বম্, অনারোপিতমেদৌদৌষং গুরূকরণম্, অসুবর্ণাবিরচনগ্রাম্যং কৰ্ণাভরণম্।

(b) उद्दामदर्पाश्च पृथुस्थगितश्रवणविवराश्चोपदिश्यमानमपि ते न शृण्वन्ति। शृण्वन्तोऽपि च गजनिमीलितेनावधीरयन्तः खेदयन्ति हितोपदेशदायिनो गुरून्। अहङ्कारदाहज्वर-मूर्च्छान्धकारिता विह्वला हि राजप्रकृतिः।

4. Attempt any two of the following questions :

10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়াঁ :

(a) “गद्यं कवीनां निकषं वदन्ति।”

On the basis of the above statement, estimate Bāṇabhaṭṭa as a Prose-writer.

ওপৰৰ কথাখিনিৰ আধাৰত বাণভট্টক গদ্য-কাব্য ৰচয়িতা হিচাপে বিচাৰ কৰাঁ।

(b) What are the two divisions of Prose-kāvya? Make an assessment of the *Kādambārī* as a Kathā.

গদ্যকাব্যৰ বিভাগ দুটা কি কি? ‘কাদম্বৰী’ক কথাকাব্য হিচাপে প্ৰতিপন্ন কৰাঁ।

(c) Write a note on the गुरूपदेश as found in the *Kādambārī*.

‘কাদম্বৰী’ত উল্লেখ কৰা ধৰণে ‘শুকপদেশ’ৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখাঁ।

5. Translate the following passage :

5

তলৰ কথাখিনি অনুবাদ কৰাঁ :

ततश्च यस्याश्रमः, तेन मुनिना पुष्पादिकमादायगतेन योगदृशा प्रतिपन्नवृत्तान्तेन ‘त्वत्कृते ममायमाश्रमो भग्न’ इति कुपितेन ‘शालामयी पुत्रिका भव’ इति शप्ताऽस्म्यहम्। ततः क्षणेनैवेयं वराकी बहुदुःखमनुभवतीत्यनुग्रहादार्यपुत्र करुणया च स मुनिर्वाच्यमान आर्यपुत्रहस्तस्पर्शावधिकं शापमकरोत्।

(6)

6. Estimate Subandhu as a Prose-writer. 10

সুবন্ধুক গদ্যকাব্যাকাৰ হিচাপে মূল্যায়ন কৰা।

Or / অথবা

Summarize the prescribed portion of the *Vāsavadattā*.

‘বাসবদত্তা’ৰ নিৰ্দ্ধাৰিত পাঠ্যাংশৰ সাৰাংশটো লিখা।

7. Quote from your memory any one verse from the Third Canto of the *Kumārasambhavam*, not found in this question paper. 5

এই প্রশ্নকাকতত নথকা ‘কুমাৰসম্ভৱম্’ৰ তৃতীয় সৰ্গৰ যি কোনো এটা শ্লোক মুখস্থ লিখা।

8. Explain any one of the following : 5

তলৰ যি কোনো এটি ব্যাখ্যা কৰা :

(a) অথোরুদেহাদবতায় পাদমাক্ৰান্তিসম্মাবিতপাদপীঠম্।
সংকলিতার্থে বিবৃতাत्महाक्तिमाखण्डलः काममिदं वभाषे ॥

(b) निष्कम्पवृक्षं निमृतद्विरेफं मुकाण्डजं शान्तमृगप्रचारम्।
तच्छासनात् काननमेव सर्वं चित्रार्पितारम्भमिवावतस्थे ॥

9. Discuss how the characteristics of Mahākāvya have been applied by Kālidāsa in his ‘Kumārasmvavm’. 10

কালিদাসে মহাকাব্যৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ তেওঁৰ ‘কুমাৰসম্ভৱম্’ মহাকাব্যত কিদৰে প্ৰয়োগ কৰিছে, আলোচনা কৰা।

(7)

Or / অথবা

In which work Madana was entrusted by Indra? Was he successful? Discuss.

ইন্দ্ৰৰ দ্বাৰা মদন কি কামত নিয়োজিত হৈছিল? তেওঁ সফল হ’লনে? আলোচনা কৰা।
